

3ο Διεθνές Συνέδριο για την Προώθηση της Εκπαιδευτικής Καινοτομίας

Πρακτικά
Συνεδρίου
ΤΟΜΟΣ Α

Πλήρη Άρθρα (Full papers)

ISBN: 978-618-82197-6-

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΕΝΩΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ

**3^ο ΔΙΕΘΝΕΣ ΣΥΝΕΔΡΙΟ
ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΩΘΗΣΗ
ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ**

Λάρισα, 13 – 15 Οκτωβρίου, 2017

ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

Πλήρη άρθρα (Full papers)

*Επιμέλεια Πρακτικών: Χαρίλαος Τσιγουρίδης – Ε.Δι.Π Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας
Δημήτριος Κολοκοτρώνης - Σχολικός Σύμβουλος Πληροφορικής
Δημήτριος Λιόβας- Υπεύθυνος ΚΕΠΛΗΝΕΤ Λάρισας
Μπατσίλα Μαριάνθη – Σχολική Σύμβουλος
Κωνσταντίνος Σταθόπουλος- Τεχνικός Υπεύθυνος ΚΕΠΛΗΝΕΤ Λάρισας
Ασημίνα Κοντογεωργίου - Σύμβουλος Β΄ ΙΕΠ
Ηλίας Λιάκος Τεχνικός Υπεύθυνος ΚΕΠΛΗΝΕΤ Λάρισας
Ζήσης Καρασίμος Εκπαιδευτικός Πληροφορικής*

ISBN: 978-618-82197-6-2 (τόμος Α΄)

ΔΙΟΡΓΑΝΩΣΗ – ΣΥΝΔΙΟΡΓΑΝΩΣΗ - ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ

Το συνέδριο διοργάνωσε η **Επιστημονική Ένωση για την Προώθηση της Εκπαιδευτικής Καινοτομίας (Ε.Ε.Π.Ε.Κ.)** σε συνεργασία με το **Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας** (Παιδαγωγικό Τμήμα Π.Ε., Τμήμα Βιοχημείας & Βιοτεχνολογίας), το **Τ.Ε.Ι. Θεσσαλίας** (Σχολή Διοίκησης και Οικονομίας, Τμήμα Διοίκησης Επιχειρήσεων και Τμήμα Μηχανικών Πληροφορικής ΤΕ), το Σύλλογο καθηγητών Αγγλικής Γλώσσας και Φιλολογίας Ν. Λάρισας και την Αντιπροσωπεία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στην Ελλάδα.

Το συνέδριο πραγματοποιήθηκε με την υποστήριξη της εκπαιδευτικής δράσης **"Teachers 4 Europe"**, πρωτοβουλία της Αντιπροσωπείας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στην Ελλάδα και του **Γαλλικού Ινστιτούτου Λάρισας - Γαλλική Πρεσβεία** στην Ελλάδα και είναι υπό την αιγίδα της Ελληνικής Εθνικής Επιτροπής για την **UNESCO** καθώς και του **Υπουργείου Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων**.

Συνδιοργάνωση: Περιφέρεια Θεσσαλίας και Δήμος Λαρισαίων.

Επιστημονική Επιτροπή

Steve Wheeler, Associate Professor, Plymouth University, UK

Αλμπάνης Τίμος, Αν. Καθηγητής Παν/μίου Solent (Southampton, UK)

Βαβουγιός Διονύσης, Καθηγητής ΠΤΕΑ Παν/μίου Θεσσαλίας

Βελησσαρίου Ευστάθιος, Καθηγητής Διοίκησης Τουριστικών Επιχειρήσεων

Βλάχος Βασίλης, Επίκουρος Καθηγητής, Τμήμα Μηχανικών Πληροφορικής Τ.Ε.

Βραχνάκης Μιχάλης, Αν. Καθηγητής, Τμ. Δασοπονίας και Φυσικού Περιβάλλοντος ΤΕΙ Θεσσαλίας

Γρίβα Ελένη, Αν. Καθηγήτρια Παν/μίου Δυτ. Μακεδονίας

Δαλάκης Αντώνιος, Διδάσκων Δημοκρίτειου Παν/μίου Θράκης

Δαρόπουλος Απόστολος, Σχολικός Σύμβουλος Πρωτοβάθμιας, ΠΕ70

Ζωγόπουλος Ευστάθιος, Δρ. Μηχανικός Ε.Μ.Π, Σχολικός Σύμβουλος ΠΕ12.04

Θεοφανέλλης Τιμολέων, Σχολικός Σύμβουλος ΠΕ19

Κανελλόπουλος Δημήτρης, Δρ. Πληροφορικής, Ερευνητής, Τμήμα Μαθηματικών, Πανεπιστήμιο Πατρών

Κολοκοτρώνης Δημήτρης, Σχολικός Σύμβουλος ΠΕ19, Πρόεδρος Ε.Ε.Π.Ε.Κ.

Κομνηνού Ιωάννα, Δρ. Θεολογίας, 1ο Πειραματικό Λύκειο Αθηνών

Κοντογεωργίου Ασημίνα, Σχολικός Σύμβουλος ΠΕ04

Κουστέλιος Αθανάσιος, Καθηγητής Τ.Ε.Φ.Α.Α., Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας
Κωτούλας Βασίλειος, Σχολικός Σύμβουλος 2ης Περιφέρειας Καρδίτσας, ΠΕ70
Λαμπροπούλου Νίκη, Δρ. Διαδικτυακής Συνεργατικής Δημιουργικότητας & Μάθησης, Εκπ/κός ΠΕ70, Επισκέπτρια Ερευνήτρια Αλληλεπίδρασης Ανθρώπου Μηχανής London South Bank University
Λαπούσης Γιώργος, Σχολικός Σύμβουλος ΠΕ11
Μαγγόπουλος Γιώργος, Εκπαιδευτικός ΠΕ70, Διδάκτ. Παν/μίου Κρήτης
Μάτος Αναστάσιος, 1ο ΣΔΕ Λάρισας, ΠΕ02
Μπατσίλα Μαριάνθη, Σχολική Σύμβουλος ΠΕ06
Μπεαζίδου Ελευθερία, Σχολική Σύμβουλος Νηπιαγωγών, ΠΕ60, 31ης Περιφέρειας Θεσσαλίας
Μπελιάς Δημήτριος, ΤΕΙ Θεσσαλίας
Μπλάνας Γεώργιος, Καθηγητής, Διευθυντής Σ.Δ.Ο. Τ.Ε.Ι. Θεσσαλίας, Διευθυντής Κέντρου Τεχνολογικής Έρευνας Θεσσαλίας
Μπότσογλου Καφένια, Αν. Καθηγήτρια ΠΤΕΑ Παν/μίου Θεσσαλίας
Νίκου Δώρα, Σχολική Σύμβουλος ΠΕ05
Νιφλή Αρτεμισία-Φοίβη, MSc, PhD, Κύρια Ερευνήτρια, Βασικές Βιοεπιστήμες, ΚΤΕ Θεσσαλίας, Λάρισα
Ντάμπλιας Χρήστος, Σχολικός Σύμβουλος Φιλολόγων, Προϊστάμενος Επιστημονικής και Παιδαγωγικής Καθοδήγησης Δ.Ε. Θεσσαλίας
Ντίνας Κώστας, Καθηγητής Παν/μίου Δυτ. Μακεδονίας
Παπαδημητρίου Άρτεμις, Σχολική Σύμβουλος Πρωτοβάθμιας, ΠΕ60
Παπαϊωάννου Βασιλική, Σχολική Σύμβουλος ΠΕ06
Παπαπαναγιώτου Ξανθούλα, Σχολική Σύμβουλος
Τζιβνίκου Σωτηρία, Επίκ. Καθηγήτρια Π.Τ.Ε.Α. Παν. Θεσσαλίας
Τσιάμαλος Ηρακλής, Σχολικός Σύμβουλος ΠΕ02
Τσιχουρίδης Χαρίλαος, Ε.ΔΙ.Π. Π.Τ.Ε.Α. Παν. Θεσσαλίας
Φραγκούλης Αντώνιος, Σχολικός Σύμβουλος ΠΕ06
Χατζηπαντελή Αθανασία, Σχολική Σύμβουλος Μαγνησίας, ΠΕ11
Χρηστίδου Βασιλεία, Καθηγήτρια ΠΤΠΕ Παν/μίου Θεσσαλίας
Χρονάκη Άννα, Καθηγήτρια Π.Τ.Π.Ε. Παν/μίου Θεσσαλίας

Περιεχόμενα

Καινοτόμες διδακτικές πρακτικές και μέθοδοι στον εκπαιδευτικό κλάδο ΠΕ01	7
Αναπαριστώντας ταξίδια στη Μεσόγειο. «Οι περιπτώσεις του προφήτη Ιωνά και του Οδυσσέα»	8
«Η διδακτική αξιοποίηση του ολοκαυτώματος των Εβραίων της Καβάλας στη Θ.Ε. 5 του μαθήματος των Θρησκευτικών της Α΄ Γυμνασίου»	17
Η διαχρονική αξία της εκκλησιαστικής μουσικής στην ορθόδοξη Θεολογία	35
Η θέση της γυναίκας στη Βίβλο.....	42
Καινοτόμες διδακτικές πρακτικές και μέθοδοι στον εκπαιδευτικό κλάδο ΠΕ02	51
«Χαρά – Χάρος: μια συνομιλία του αρχαίου ελληνισμού με την νηπτική θεολογία».....	52
Διασκαλία της Γλώσσας με τη χρήση των δυνατοτήτων του Word.....	61
Συσχέτιση του εκπαιδευτικού δράματος, της μουσικής και των εικαστικών τεχνών με τον ποιητικό λόγο με την βοήθεια των ΤΠΕ στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση.....	69
Αξιοποίηση λογισμικού στη διδασκαλία και μάθηση της Ιστορίας.....	81
Η σχολική επίδοση των μαθητών στα γλωσσικά μαθήματα: Συγκριτική μελέτη	89
Διαχείριση προβλημάτων σχολικής τάξης.....	98
Συναλλαγές στην ποίηση του Γ. Ρίτσου. Η α΄ και η γ΄ φάση της διδασκαλίας της λογοτεχνίας κατά θεματικές ενότητες: Η πυροδότηση της σκέψης και η απόλαυση της δημιουργικής της φλόγας.	117
Το πείραμα του Ερατοσθένη: εργαλείο πολυπρισματικής προσέγγισης.....	128
Τέχνη του λόγου και εικαστική έκφραση: συνομιλία γλωσσικού και εικαστικού κειμένου στη διδακτική πράξη.....	136
Από την τέχνη του management, στο management της τέχνης. Μαθήματα Επιλογής Γ΄ Λυκείου: πρόκληση και ευκαιρία	147
Για μια σύγχρονη παιδαγωγική αντιμετώπιση και διδακτική αξιοποίηση της μαθητικής προφορικότητας.....	158
Δημιουργώντας κριτικούς αναγνώστες: Το παράδειγμα της Λέσχης Ανάγνωσης του 2 ^{ου} Γενικού Λυκείου Κιλκίς.....	163
Διαφοροποιημένη διδασκαλία στο ποίημα <i>Ο καιόμενος</i> του Τάκη Σινόπουλου για το Μάθημα Νεοελληνική Λογοτεχνία Γενικής Παιδείας Γ΄ Λυκείου	173
Η δημιουργική γραφή στη διδασκαλία και αξιολόγηση της Νεοελληνικής Λογοτεχνίας στο Γυμνάσιο	180
Να χρησιμοποιήσω (ή όχι) ηλεκτρονικά λεξικά στη διδασκαλία μου; Προτάσεις διδακτικής αξιοποίησης των ψηφιακών λεξικογραφικών εργαλείων αναφοράς	187
Ο βαθμός εμπέδωσης της κειμενοκεντρικής θεωρίας από τους/τις μαθητές/τριες του Λυκείου: Μία έρευνα βασισμένη στα μαθητικά γραπτά των γενικών εξετάσεων των ετών 2015 και 2016.....	197

"Πρόταση διδασκαλίας στο πλαίσιο της διαθεματικότητας: το πολίτευμα της αρχαίας Αθήνας μέχρι την κλασική εποχή. Συμβολή στην διδακτική της ιστορίας Α΄ Γυμνασίου και Α΄ Λυκείου"	209
Ψυχή: Μια διαθεματική και διεπιστημονική προσέγγιση	233
Καινοτόμες διδακτικές πρακτικές και μέθοδοι στον εκπαιδευτικό κλάδο ΠΕ03.....	242
Μαθηματικά και Αρχαιολογία.....	243
Το τετράεδρο και οι υδρογονάνθρακες: Μια διαθεματική /διεπιστημονική διδακτική προσέγγιση σε τάξη μικτών ικανοτήτων	254
«[Παν] μέτρον άριστον»: Προσεγγίζοντας διαθεματικά την έννοια του μέτρου μέσω των μαθηματικών και των γαλλικών.....	266
Νοεροί και γραπτοί υπολογισμοί κατά την επίλυση πλαισιωμένων και μη πλαισιωμένων προβλημάτων πρόσθεσης και αφαίρεσης	274
Ο ρόλος του Δομημένης Μορφής Φύλλου Εργασίας στην Επικοινωνία ανάμεσα στον Διδάσκοντα και τον Διδασκόμενο στην Πρωτοβάθμια, την Δευτεροβάθμια και την Τριτοβάθμια Εκπαίδευση.....	285
Καινοτόμες διδακτικές πρακτικές και μέθοδοι στον εκπαιδευτικό κλάδο ΠΕ04	296
Η επίδραση της διδασκαλίας με STEM στην κατανόηση και ερμηνεία θεμάτων του ηλεκτρισμού από μαθητές της Γ΄ Γυμνασίου.	297
Φυσική και Ποίηση, μια διδακτική παρέμβαση με χρήση ΤΠΕ και συγγραφή επιστημονικών ποιημάτων από τους μαθητές.....	307
Μια ματιά της Φυσικής στις καθημερινές αθλητικές δραστηριότητες των μαθητών/τριών	318
Προγραμματίζοντας με το λογισμικό Scratch τη δημιουργία των μηχανικών κυμάτων	328
Καινοτόμες διδακτικές πρακτικές και μέθοδοι στους εκπαιδευτικούς κλάδους ΠΕ05-ΠΕ06-ΠΕ07.	338
“Students write about their school books”: A comparative analysis of the persuasive strategies employed by immigrant and Greek students in their written discourse.....	339
Developing and sustaining student motivation in the Greek EFL classroom through motion pictures, videogames and online social groups.	349
Alternative assessment modes: Reading and movie diaries.....	355
The European Language Portfolio (ELP) as a teaching, learning and assessment tool of writing skills in Senior High School	364
Fun with Curious George! A quasi- experimental study on Focus-on-FormS and Focus-on-Form for young EFL learners.....	374
Determining students’ needs and strategies before implementing strategy-based instruction	385
Μια διδακτική προσέγγιση αξιοποίησης της Τέχνης και της Λογοτεχνίας με τη χρήση Νέων Τεχνολογιών στη διδασκαλία της γαλλικής γλώσσας	414
Bringing innovation to the primary EFL classroom: Total Physical Response with Twister and Wii-fit.....	425
Towards building a peaceful world: a global issues project.....	433

ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΑΣ ΞΕΝΕΣ ΓΛΩΣΣΕΣ ΥΠΟ ΤΟ ΠΡΙΣΜΑ ΤΗΣ ΠΟΛΛΑΠΛΗΣ ΝΟΗΜΟΣΥΝΗΣ	441
Η αξιοποίηση του παιχνιδιού και της εκπαιδευτικής τεχνολογίας στο περιβάλλον εκμάθησης της ξένης γλώσσας στην πρώιμη παιδική ηλικία	449
Η αξιοποίηση των εικόνων στη διδασκαλία της Αγγλικής γλώσσας στο Γυμνάσιο: η περίπτωση των μαθητών της Μειονοτικής Εκπαίδευσης στη Θράκη	460
Η Παθολογία του Σχολείου και μερικές προτάσεις θεραπείας.....	472
Μεταφράζοντας στη Γερμανική και Αγγλική γλώσσα ελληνικές παροιμίες μέσω της προσέγγισης CLIL: μια εκπαιδευτική εφαρμογή σε μαθητές/τριες της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης.....	478
Καινοτόμες διδακτικές πρακτικές και μέθοδοι στους εκπαιδευτικούς κλάδους ΠΕ09-ΠΕ13-ΠΕ18.	488
Η διδασκαλία των μαθημάτων Λογιστικού και Χρηματοοικονομικού περιεχομένου στο Ημερήσιο και Εσπερινό Επαγγελματικό Λύκειο με τη χρήση και αξιοποίηση των δυνατοτήτων Εκπαιδευτικού Λογισμικού	489
Βιωματική προσέγγιση του μαθήματος Βασικές Αρχές Κοινωνικών Επιστημών: Διεξαγωγή κοινωνικής έρευνας, συγκέντρωση-αξιολόγηση ευρημάτων, διαμόρφωση τάσεων.....	499
Δεξιότητες Καινοτομίας: Ο Ορισμός και η Ανάπτυξή τους.....	511
Καινοτόμες διδακτικές πρακτικές και μέθοδοι στον εκπαιδευτικό κλάδο ΠΕ11.	522
«Αθλητικές ιχνηλασίες: διδακτική μεθοδολογία στη Φυσική Αγωγή της Α΄ Λυκείου».....	523
Καινοτόμες διδακτικές πρακτικές και μέθοδοι στους εκπαιδευτικούς κλάδους ΠΕ12-ΠΕ17.	532
Η χρήση του arduino στην εκπαιδευτική διαδικασία Επαγγελματικού Λυκείου	533
Προγράμματα σπουδών τάξης Μαθητείας. Μελέτη περίπτωσης για το Πρόγραμμα Σπουδών Τομέα Μηχανολογίας της ειδικότητας «Τεχνικός Οχημάτων».....	545
Καινοτόμες διδακτικές πρακτικές και μέθοδοι στον εκπαιδευτικό κλάδο ΠΕ15.	559
Γενετικά Τροποποιημένα τρόφιμα, ευλογία ή κατάρα για τον άνθρωπο και τον πλανήτη; 560	
Καινοτόμες διδακτικές πρακτικές και μέθοδοι στον εκπαιδευτικό κλάδο ΠΕ16.	568
Μουσική (και Ήχος) στον Κινηματογράφο από σύνολο του Μουσικού Σχολείου Κατερίνης	569
Καινοτόμες διδακτικές πρακτικές και μέθοδοι στους εκπαιδευτικούς κλάδους ΠΕ19-ΠΕ20.	577
Η αξιοποίηση της Βάσει Σεναρίου Ηλεκτρονικής Μάθησης στην Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτιση.....	578
Παιχνίδια Λογικής....στο etwinning	588
Ψηφιακό παιχνίδι και κυβερνο-ασφάλεια	597
Δημιουργικές δραστηριότητες στο Επαγγελματικό Λύκειο και μαθησιακές δυσκολίες: «Γνωρίζω τους συμμαθητές μου»	604
RunMarco – ProProfs: Οι Μαθητές Δημιουργούν Ευκαιρίες Μάθησης.....	615
Η διαμορφωτική αξιολόγηση ως εργαλείο για τη μάθηση	632

Δημιουργώντας κριτικούς αναγνώστες: Το παράδειγμα της Λέσχης Ανάγνωσης του 2^{ου} Γενικού Λυκείου Κιλκίς

Μεσίγκου Σοφία

Φιλολόγος, 2^ο

sofmessigou@yahoo.gr

Περίληψη

Στο πλαίσιο της διδασκαλίας της Λογοτεχνίας στο Λύκειο επιχειρήθηκε η δημιουργία μιας Λέσχης Ανάγνωσης των μαθητών. Η οργάνωση και λειτουργία της Λέσχης ακολούθησε τα πρότυπα οργάνωση [Εθνικό Κέντρο Βιβλίου \(Ε.ΚΕ.ΒΙ.\)](#). Ως εργαλεία αξιοποιήθηκαν η κριτική ανάγνωση, η θεωρία της πρόσληψης και οι αρχές της ομαδοσυνεργατικής διδασκαλίας. Η ενεργός συμμετοχή των μαθητών και τα αποτελέσματα που προέκυψαν, οδήγησαν σε πολύτιμα συμπεράσματα για τη θέση της Λογοτεχνίας στην εκπαίδευση και τις δυνατότητες που προσφέρονται σε μαθητές και διδάσκοντες για αλληλεπίδραση.

Λέξεις κλειδιά: Λέσχη Ανάγνωσης, Λογοτεχνία, κριτικός αναγνώστης

Εισαγωγή

Οδηγίες Διδασκαλίας των φιλολογικών μαθημάτων διαπιστώνει κανείς την επιρροή της θεωρίας της λογοτεχνίας και της σύγχρονης διδακτικής σε σκοπούς και στόχους. Χαρακτηριστικά αναφέρεται: «Σύμφωνα με το ισχύον Πρόγραμμα Σπουδών για την Α΄ Λυκείου, ως γενικός σκοπός της διδασκαλίας για το μάθημα της Λογοτεχνίας ορίζεται “η κριτική αγωγή στο σύγχρονο πολιτισμό”. Το μάθημα είναι κειμενοκεντρικό και μαθητοκεντρικό. Λαμβάνοντας υπόψη τις ανάγκες και τα ενδιαφέροντα των μαθητών/τριών, ο/η εκπαιδευτικός ακολουθεί ομαδοσυνεργατικές διαδικασίες που ευνοούν τον δημιουργικό διάλογο και συμβάλλουν στην ανάπτυξη αναγνωστικών δεξιοτήτων [...] Η ενθάρρυνση των μαθητών/τριών να προτείνουν κείμενα προς συζήτηση και παρουσίαση στην τάξη μπορεί να συμβάλει στην ανάπτυξη του ενδιαφέροντος για τη λογοτεχνία. Τον ίδιο στόχο υπηρετούν, επίσης, ποικίλες πρακτικές φιλιαναγνωσίας».

Για τη Β΄ Λυκείου αναφέρεται: «Μέσα από τα λογοτεχνικά κείμενα οι μαθητές/τριες καλούνται να συνειδητοποιήσουν τη σχέση της λογοτεχνίας με την ανθρώπινη εμπειρία και να αναγνωρίσουν την αξία της λογοτεχνίας ως μέσου διαμόρφωσης της πολιτισμικής και κοινωνικής μνήμης. Η καλλιέργεια μίας ποικιλίας αναγνωστικών και κοινωνικών δεξιοτήτων στο πλαίσιο της μαθητικής ανάγνωσης (ανάγνωση, ακρόαση, κριτική, συγκριτική εξέταση κειμένων, κ.λπ.) και η μετατροπή της σχολικής τάξης σε ομάδα αναγνωστών/στριών αποτελούν βασικούς σκοπούς της ανάγνωσης λογοτεχνικών κειμένων στη σχολική τάξη και αποβλέπουν στην ενίσχυση της φιλιαναγνωσίας».

Σε ό,τι αφορά τους στόχους της διδασκαλίας επισημαίνεται πως επιδιώκεται οι μαθητές:

- Να οδηγούνται σε αισθητική απόλαυση

- Να διευρύνουν την προσωπική εμπειρία τους με δημιουργική και ελεύθερη ανάγνωση, ερμηνεία και κριτική των κειμένων
- Να αποκομίζουν ποικίλες πληροφορίες για σημαντικά ιστορικά, κοινωνικά, πολιτικά, υπαρξιακά και άλλα ζητήματα που θίγονται στα λογοτεχνικά έργα, να σχολιάζουν τις διάφορες απόψεις που εκτίθενται σε αυτά, να εκφράζουν τεκμηριωμένα τις δικές τους θέσεις και να ευαισθητοποιούνται
- Να συνθέτουν το δικό τους προφορικό ή γραπτό σχόλιο ή εκτενέστερο κείμενο.

Λαμβάνοντας υπόψη τα παραπάνω αποφασίστηκε η δημιουργία στο σχολείο μας μιας Λέσχης Ανάγνωσης των μαθητών, στην οποία θα συμμετείχαν μαθητές από όλες τις τάξεις του Λυκείου. Σκοπός της δράσης αυτής ήταν να εξυπηρετηθούν οι στόχοι που προαναφέρθηκαν, αλλά και οι μαθητές:

- Να έρθουν σε επαφή με ολοκληρωμένα λογοτεχνικά έργα και όχι αποσπάσματα
- Να εξοικειωθούν με την πρακτική της ανάγνωσης με στόχο μία διά βίου σχέση
- Να διατυπώσουν τις απόψεις τους για τα έργα και να συζητήσουν στην ολομέλεια της Λέσχης για τις σκέψεις και τις εντυπώσεις τους
- Να καλλιεργήσουν τη φιλιαναγνωσία και να κατανοήσουν τη θεωρία της πρόσληψης στη λογοτεχνία
- Να γίνουν κριτικοί αναγνώστες και να ασκηθούν στον προφορικό και γραπτό λόγο.

Θεωρητικό μέρος:

Η Λέσχη Ανάγνωσης στηρίχθηκε θεωρητικά στη θεωρία της πρόσληψης, γιατί αυτή μετατοπίζει το ενδιαφέρον από το κείμενο στον αναγνώστη και κυρίως στη διάδραση αυτών των δύο πόλων, δηλαδή στην «πράξη της ανάγνωσης». Υπό τον όρο *θεωρία της πρόσληψης* εννοείται η *αισθητική της πρόσληψης* του Hans Robert Jauss. Στη θεωρία του αυτή ο Jauss υποστηρίζει ότι θα ήταν ορθότερο η λογοτεχνία να εξετάζεται ως διαλεκτική διαδικασία παραγωγής και πρόσληψης. Χαρακτηριστικά γράφει: «η λογοτεχνία και η τέχνη τότε μόνο θα αποκτήσουν μια ιστορία που θα έχει το χαρακτήρα του δυναμικού γίνεσθαι, όταν η διαδοχή των έργων δε θα καθορίζεται μόνο βάσει του υποκειμένου που παράγει αλλά και βάσει του υποκειμένου που καταναλώνει- βάσει της αλληλεπίδρασης συγγραφέα και κοινού» (Jauss, 1995[1974], στο Holub, 2004α: 101).

Η στάση αυτή εξυπηρετεί τους παιδαγωγικούς σκοπούς της διδασκαλίας, καθώς ο μαθητής-αναγνώστης δεν είναι πλέον παθητικός δέκτης, αλλά συμπαραγωγός του νοήματος του κειμένου. Έτσι, σημασία έχουν πλέον ο μαθητής ως αναγνώστης και ο επικοινωνιακός χαρακτήρας της λογοτεχνίας που καθιστούν το αντικείμενο δελεαστικό για τον μαθητή, ο οποίος «όση ανάγκη έχει να αποδεχτεί, να βρεί σημεία αναφοράς, να πιστέψει, άλλη τόση έχει να αμφισβητήσει, να κρίνει, να ανατρέψει. Και που οπωσδήποτε δεν του αρέσουν –και δεν πρέπει να του αρέσουν- ούτε οι έτοιμες αλήθειες ούτε οι αλήθειες που τον αφήνουν απ' έξω» (Φρυδάκη, 2004: 170).

Επιπλέον, προκειμένου να εξυπηρετηθεί ο στόχος δημιουργίας κριτικών αναγνωστών, λήφθηκαν υπόψη και τα γνωρίσματα που πρέπει να διαθέτει ένα άτομο με κριτικό πνεύμα και είναι (Messina 1999, 2007, Χατζηγεωργίου 1998):

- η *αναλυτικότητα* (analyticity): να επιδιώκει κανείς την εφαρμογή των κανόνων της λογικής βασιζόμενος σε στοιχεία.
- η *συστηματικότητα* (systematicity): να δίνει βαρύτητα στην οργανωτικότητα και την εργατικότητα προκειμένου να προσεγγίζει και να επιλύει προβληματικές καταστάσεις.
- η *περιέργεια* (inquisitiveness): το να διακρίνεται από διερευνητικό πνεύμα και δίψα για γνώση και μάθηση.
- η *γνωστική ωριμότητα* (cognitive maturity): σύνεση ως προς τη διαμόρφωση αξιολογικών κρίσεων. Συνειδητοποίηση του γεγονότος ότι και άλλες λύσεις μπορεί να είναι αποδεκτές. Σεβασμός στις απόψεις των άλλων.
- *νοητική ταπεινότητα* (intellectual humility): η συνειδητοποίηση των ορίων των γνώσεων που διαθέτει κανείς συμπεριλαμβανομένης της ευαισθησίας του να σκέφτεται ορισμένες φορές εγωκεντρικά και επομένως να αυταπατάται.
- *ενσυναίσθηση* (empathy): η προσπάθεια να μπει κανείς στη θέση του άλλου προκειμένου να δει τον κόσμο από τη δική του οπτική γωνία.

Συνοπτικά, η ανάπτυξη κριτικής σκέψης αφορά την καλλιέργεια συγκεκριμένων διανοητικών δεξιοτήτων των μαθητών και για το λόγο αυτό το εκπαιδευτικό πλαίσιο θα πρέπει να δημιουργήσει ένα ορισμένο μαθησιακό περιβάλλον, το οποίο θα προάγει τη διερεύνηση και την αυτενέργεια. Έτσι οι μαθητές θα ενθαρρύνονται να διατυπώνουν ερωτήματα, να σχηματίζουν υποθέσεις και να οργανώνουν τις ιδέες τους για να καταλήξουν στην παραγωγή ερμηνείας (Collins, 1993).

Σε αυτό το εκπαιδευτικό πλαίσιο κρίνεται απαραίτητη η κατάκτηση ενός «ρεπερτορίου στρατηγικών που θα συμβάλλουν στην ανάπτυξη της κριτικής ανάγνωσης (Johnson 2004: 13 στο Λιόντα-Μίγγα, 2010: 34-35).

- **Κατανόηση των προσωπικών πρακτικών ανάγνωσης.** Η στρατηγική αυτή είναι σημαντική καθότι δεν μπορεί κανείς να εξελιχθεί σε κριτικό αναγνώστη, αν δεν είναι σε θέση να αξιολογήσει και να βελτιώσει τον τρόπο με τον οποίο διαβάζει: διαβάζει κανείς αργά ή γρήγορα; Πόσο συγκεντρωμένος είναι κατά την ανάγνωση; Είναι σε θέση να εντοπίσει τη βασική ιδέα του κειμένου με μια πρώτη ανάγνωση;
- **Σκοπός της ανάγνωσης.** Διαβάζει κανείς απλώς για ευχαρίστηση ή για ενημέρωση; Ψάχνει συγκεκριμένες πληροφορίες; Αναζητάει επιχειρήματα που θα ενισχύσουν ή θα αποκρούσουν μια ορισμένη άποψη; Οι παραπάνω ερωτήσεις βοηθούν στην οργάνωση της ανάγνωσης.
- **Αλληλεπίδραση με το κείμενο.** Σε ένα τετράδιο ή στο περιθώριο του κειμένου μπορεί κανείς να σημειώσει: 1) τις άγνωστες λέξεις ή τις άγνωστες έννοιες, 2) σημεία-κλειδιά, 3) προσωπικές αντιδράσεις καθώς διάβαζε το κείμενο.
- **Τι λέει το κείμενο ποιος είναι ο κύριος σκοπός του;** Αυτό συνεπάγεται το να μπορεί κανείς να γράψει μια περίληψη με τις βασικές θέσεις του κειμένου, καθώς και το είναι σε θέση να διακρίνει τι επιδιώκει το κείμενο να κάνει (να αναφέρει γεγονότα, να πείσει, να παρουσιάσει μια έρευνα κ.λπ.). Στο σημείο αυτό είναι σημαντικό να έχει κανείς στο νου του ότι όλα τα κείμενα παρουσιάζουν την πραγματικότητα από μια συγκεκριμένη οπτική γωνία και αποσκοπούν με τον έναν ή τον άλλον τρόπο στη διαμόρφωση της άποψης ή της αντίληψης του αναγνώστη.
- **Κατανόηση του πλαισίου.** Κατανόηση του τρόπου μέσω του οποίου το ευρύτερο πλαίσιο συγγραφής ενός κειμένου, το κοινωνικο-γνωστικό υπόβαθρο και η πρόθεση ενός συγγραφέα επηρεάζουν το «πώς» και το «τι» γράφει. Το να διαβάζει κανείς κριτικά προϋποθέτει και το να θέτει ερωτήματα σχετικά με το συγγραφέα και να

μπορεί να μπει στη θέση του προσπαθώντας να κατανοήσει την οπτική του και τον τρόπο σκέψης του.

- **Διαδοχικές αναγνώσεις.** Η κριτική ανάγνωση δεν αποτελεί μια γρήγορη ή εύκολη διαδικασία. Οι διαδοχικές αναγνώσεις μπορούν να συμβάλλουν στην καλύτερη κατανόηση και στην εστίαση σε διαφορετικά επίπεδα του κειμένου. Καλό είναι στις μετέπειτα αναγνώσεις να προσπαθεί κανείς να υιοθετήσει –όσο είναι δυνατόν– διαφορετική οπτική προκειμένου να οδηγηθεί σε μια πολυπρισματική ανάγνωση.

Στρατηγικές που συμβάλλουν στην ανάπτυξη κριτικών αναγνωστικών πρακτικών στο μάθημα της Λογοτεχνίας:

Σύμφωνα με τον Kim Starr-Reid(2009) η διδασκαλία ακολουθεί τις εξής φάσεις:

Φάση Α΄: Πρώτη πρόσληψη (students' initial take)

- Αρχικές εντυπώσεις και αντιδράσεις των μαθητών απέναντι στο κείμενο.

Φάση Β΄: Προσεκτική ανάγνωση (noticing, asking question, looking up unknowns)

- Ανάγνωση στην τάξη.
- Έμφαση σε λεπτομέρειες του κειμένου (π.χ. εύρεση μοτίβων)
- Διατύπωση ερωτήσεων για διάφορα ζητήματα του κειμένου.
- Ενθάρρυνση των μαθητών να εκφράσουν προσωπικές ερωτήσεις και απορίες για το κείμενο.
- Διατύπωση πιο σύνθετων ερωτημάτων από το διδάσκοντα.
- Αναζήτηση πηγών και βιβλιογραφίας: ο εκπαιδευτικός παρουσιάζει ορισμένη βιβλιογραφία ή βοηθάει τους μαθητές να αναζητήσουν οι ίδιοι πηγές που θα χρησιμοποιήσουν για την ανεύρεση πληροφοριών σχετικά με το κείμενο.

Φάση Γ΄: Εξαγωγή συμπερασμάτων, σύνδεση με βιωματικό στοιχείο (making inferences, making connections)

- Συναγωγή συμπερασμάτων με βάση τα στοιχεία του κειμένου.
- Έμφαση στα κύρια δομικά στοιχεία του κειμένου, όπως είναι ο χώρος, ο χρόνος, η πλοκή, οι χαρακτήρες, ο αφηγητής κ.λπ.
- Σύνδεση με τις εμπειρίες των μαθητών, σε ένα δεύτερο επίπεδο.

Φάση Δ΄: Κατασκευή ερμηνείας (constructing interpretations)

- Έμφαση σε σημεία που δίνουν τη δυνατότητα πολλαπλών ερμηνειών.
- Ενίσχυση της πολυπρισματικότητας.
- Συζήτηση και επιχειρηματολογία αναφορικά με τις διάφορες ερμηνείες.

Εφαρμογή:

Με βάση το θεωρητικό πλαίσιο που προαναφέρθηκε η Λέσχη Ανάγνωσης λειτούργησε με τον ακόλουθο τρόπο:

Ανακοινώθηκε στους μαθητές η δημιουργία Λέσχης Ανάγνωσης στο σχολείο και ζητήθηκε από όσους μαθητές ενδιαφέρονται να συναντηθούν με την υπεύθυνη εκπαιδευτικό στη Βιβλιοθήκη του σχολείου. Η συνάντηση πραγματοποιήθηκε στο πλαίσιο ενός από τους περιπάτους του σχολείου στην αρχή της χρονιάς.

Η εκδήλωση ενδιαφέροντος ήταν πραγματικά απρόσμενη: δεκαέξι (16) μαθητές της Β΄ Λυκείου και ένας (1) μαθητής της Γ΄ Λυκείου. Η υπεύθυνη εκπαιδευτικός συζήτησε αρχικά με τους μαθητές για θέματα όπως:

- Τι προσφέρει η ανάγνωση λογοτεχνικών βιβλίων
- Πώς θα ήθελαν να εκφράσουν τη γνώμη τους για ένα βιβλίο
- Τι είδους στοιχεία (κοινωνικά, ιστορικά κ.ά.) μπορεί να αποκομίσει κανείς από την ανάγνωση λογοτεχνικών βιβλίων

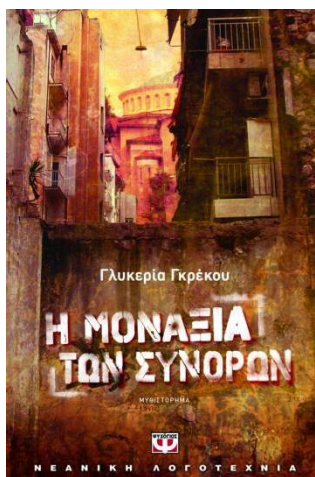
και εξήγησε στους μαθητές το θεωρητικό πλαίσιο σύμφωνα με το οποίο θα λειτουργήσει η Λέσχη Ανάγνωσης.

Στη συνέχεια η εκπαιδευτικός ζήτησε από τους μαθητές να προτείνουν όρους προκειμένου να συνυπογράψουν ένα συμβόλαιο, το οποίο θα καθόριζε τον τρόπο λειτουργίας της Λέσχης Ανάγνωσης. Από τις προτάσεις μαθητών και εκπαιδευτικού προέκυψε το ακόλουθο συμβόλαιο:

« Σήμερα, στο 2^ο Γενικό Λύκειο Κιλκίς, δημιουργείται Λέσχη Ανάγνωσης με στόχο την ανάπτυξη της φιλιαναγνωσίας και την καλλιέργεια κριτικής σκέψης των συμμετεχόντων. Η Λέσχη Ανάγνωσης θα λειτουργήσει με τους ακόλουθους όρους:

1. Στην πρώτη συνάντηση οι μαθητές θα προτείνουν από ένα βιβλίο προς ανάγνωση και, μετά από συζήτηση, η ομάδα θα αποφασίσει ποιο θα διαβάσει.
2. Αφού προμηθευτούν όλοι οι μαθητές το βιβλίο, συναποφασίζεται το χρονικό διάστημα που θα απαιτηθεί για την ανάγνωσή του.
3. Μετά από μία εβδομάδα η ομάδα συναντιέται για να εκφράσει πρώτες εντυπώσεις και αντιδράσεις (**Πρώτη πρόσληψη**).
4. Δίνονται από την εκπαιδευτικό Φύλλα Εργασίας προκειμένου οι μαθητές να κρατήσουν σημειώσεις κατά την ανάγνωση (έμφαση σε λεπτομέρειες του κειμένου, διατύπωση ερωτημάτων-αποριών των μαθητών) (**Προσεκτική ανάγνωση**)
5. Μετά την ολοκλήρωση της ανάγνωσης η ομάδα συναντιέται προκειμένου να συζητήσει.
6. Κάθε μέλος της ομάδας εκφράζει ελεύθερα τη γνώμη του και επιχειρηματολογεί σχετικά με το αν ήταν καλή επιλογή το συγκεκριμένο βιβλίο ή όχι. (**Εξαγωγή συμπερασμάτων, σύνδεση με βιωματικό στοιχείο και Κατασκευή ερμηνείας**).
7. Ακολουθεί συζήτηση και κάθε μέλος προτείνει επόμενο βιβλίο προς ανάγνωση».

Το συμβόλαιο συνυπέγραψαν όλοι οι μαθητές και στη συνέχεια πρότειναν βιβλία προς ανάγνωση. Το πρώτο βιβλίο που επέλεξαν ήταν «Η Μοναξιά των Συνόρων» της Γλυκερίας Γκρέκου.

Οι μαθητές, ήδη από την πρώτη εβδομάδα ανάγνωσης, έδειξαν ενθουσιασμό για το περιεχόμενο και το θέμα του βιβλίου. Η συζήτηση επεκτάθηκε στο θέμα του ρατσισμού και της διαφορετικότητας, όπως τίθεται στο μυθιστόρημα της Γλυκ. Γκρέκου. Στους μαθητές δόθηκε το ακόλουθο Φύλλο Εργασίας:

ΛΕΣΧΗ ΑΝΑΓΝΩΣΗΣ

1. Ποιες οι εντυπώσεις σας από το βιβλίο που διαβάσατε;
2. Ποιος χαρακτήρας του βιβλίου σας άρεσε περισσότερο και γιατί;
3. Αντιμετωπίσατε κάποια δυσκολία, γλωσσική ή άλλη, κατά την ανάγνωση του βιβλίου;
4. Θα επιλέγατε να διαβάσετε και κάποιο άλλο βιβλίο της ίδιας συγγραφέως;
5. Βρήκατε ενδιαφέρον το θέμα που πραγματεύεται το βιβλίο;
6. Σε ό,τι αφορά τυχόν ιστορικά στοιχεία που αναφέρονται στο κείμενο ποια είναι τα σχόλιά σας;
7. Κάντε μία σύντομη αναφορά (100-150 λέξεις) για το βιβλίο που διαβάσαμε.

Το Φύλλο Εργασίας ήταν το ίδιο για όλα τα βιβλία που διάβασαν οι μαθητές κατά τη διάρκεια του σχολικού έτους.

Οι μαθητές ανταποκρίθηκαν και από τις απαντήσεις τους προέκυψαν πολύτιμα συμπεράσματα. Κατά την τελευταία συνάντηση η εκπαιδευτικός επεφύλλασε μία έκπληξη στους μαθητές. Τους ανακοίνωσε πως μπορούν, μέσω του Εκδοτικού Οίκου, να έρθουν σε επικοινωνία με τη συγγραφέα. Η επικοινωνία ήταν επιτυχής και η συγγραφέας επισκέφθηκε το σχολείο την Πέμπτη, 16 Μαρτίου 2017, το απόγευμα. Όλοι οι μαθητές-μέλη της Λέσχης Ανάγνωσης προσήλθαν στη συνάντηση έχοντας ετοιμάσει ερωτήσεις για τη συγγραφέα:

- Πότε ξεκινήσατε να γράφετε;
- Έχετε επηρεαστεί από άλλους συγγραφείς;
- Πώς επιλέξατε το θέμα του βιβλίου;

- Πως νιώσατε όταν εκδώσατε το πρώτο σας βιβλίο;
- Πόσος χρόνος απαιτήθηκε για τη συγγραφή του βιβλίου;
- Τι αποτελεί έμπνευση για σας όταν γράφετε;

Η συνάντηση διήρκεσε τρεις (3) ώρες και οι εντυπώσεις ήταν άριστες. Οι μαθητές ένωσαν ικανοποίηση από τη συνάντηση και δήλωσαν πως ήταν η πρώτη φορά που συναντούσαν συγγραφέα και η συζήτηση μαζί της τους εντυπωσίασε και έλυσε πολλές απορίες τους. Από την άλλη η συγγραφέας δήλωσε ενθουσιασμένη από τις ερωτήσεις και το ενδιαφέρον των μαθητών. Για τη συνάντηση αυτή στάλθηκε Δελτίο Τύπου στις τοπικές εφημερίδες του Κιλκίς,

[ιστολόγιο](#) της υπεύθυνης εκπαιδευτικού.

Οι μαθητές πραγματοποίησαν ακόμη μία συνάντηση με τον Παναγιώτη Αδάμο, Φιλολόγο και συγγραφέα, με αφορμή την έκδοση του βιβλίου του «Τα Τέκνα της Αθηνάς». Η συζήτηση ήταν ιδιαίτερα εποικοδομητική και ενδιαφέρουσα, καθώς ο συγκεκριμένος συγγραφέας υπηρετεί ως φιλόλογος στο 2^ο Γενικό Λύκειο Κιλκίς και οι μαθητές ήταν ιδιαίτερα εξοικειωμένοι μαζί του.

Στην επόμενη συνάντηση οι μαθητές αποφάσισαν να διαβάσουν το μυθιστόρημα «Παιδί 44» του Tom Rob Smith.

Ακολουθήθηκε η ίδια διαδικασία και αυτή τη φορά οι εντυπώσεις των μαθητών χαρακτηρίστηκαν από ποικιλία, ενώ υπήρξε και διάσταση απόψεων σε ό,τι αφορούσε το ιστορικό πλαίσιο του μυθιστορήματος. Οι μαθητές δήλωσαν πως ήταν η πρώτη φορά που διάβασαν σε βιβλίο πληροφορίες σχετικά με τον τρόπο οργάνωσης και λειτουργίας του καθεστώτος της Σοβιετικής Ένωσης. Οι περισσότεροι, με αφορμή το βιβλίο, αναζήτησαν ιστορικά δεδομένα και πηγές σχετικά με το συγκεκριμένο καθεστώς και την ιστορική περίοδο στην οποία αναφέρεται το μυθιστόρημα (δεκαετία 1950).

Η Λέσχη Ανάγνωσης ανέστειλε τη λειτουργία της μέχρι τον Σεπτέμβριο, λόγω των καλοκαιρινών διακοπών. Στην τελευταία συνάντηση του σχολικού έτους, πριν την έναρξη των εξετάσεων, η ομάδα συναποφάσισε τα εξής:

- Κατά τη διάρκεια του καλοκαιριού κάθε μέλος της Λέσχης Ανάγνωσης θα διαβάσει ένα βιβλίο της επιλογής του.

- Με γνώμονα το Φύλλο Εργασίας ο καθένας θα κρατήσει σημειώσεις.
- Μετά την έναρξη της νέας σχολικής χρονιάς τον Σεπτέμβρη, κάθε μαθητής θα παρουσιάσει το βιβλίο που διάβασε το καλοκαίρι σε μία παρουσίαση Powerpoint, την οποία θα ανεβάσει στο ιστολόγιο του σχολείου.
- Στη συνέχεια τα μέλη θα ανανεώσουν το συμβόλαιο και θα επιλέξουν το πρώτο βιβλίο προς ανάγνωση της νέας σχολικής χρονιάς.
- Στην πρώτη συνάντηση θα προσκληθούν από την εκπαιδευτικό και όσοι άλλοι από τους μαθητές του σχολείου ενδιαφέρονται να συμμετέχουν.

Αποτίμηση της δράσης - Ανατροφοδότηση:

Κατά την αποτίμηση της δράσης διαπιστώθηκε πως επιτεύχθηκαν στόχοι τόσο σε γνωστικό, παιδαγωγικό, όσο και σε συναισθηματικό και κοινωνικό-πολιτισμικό επίπεδο και επίπεδο ψηφιακού γραμματισμού. Συγκεκριμένα οι μαθητές:

Σε γνωστικό επίπεδο:

- Εξοικειώθηκαν με την πρακτική της ανάγνωσης
- Ασκήθηκαν στην κριτική ανάγνωση και κατανόησαν τη θεωρία της πρόσληψης στη λογοτεχνία
- Ασκήθηκαν στον γραπτό και προφορικό λόγο εμπλουτίζοντας παράλληλα το λεξιλόγιό τους με λέξεις και φράσεις που οι ίδιοι εντόπισαν στα κείμενα
- Ανέπτυξαν γνώρισμα όπως *περιέργεια, γνωστική ωριμότητα και ενσυναίσθηση.*

Σε παιδαγωγικό επίπεδο:

- Ασκήθηκαν στην εργασία σε ομάδα αναλαμβάνοντας πρωτοβουλίες και εφαρμόζοντας τις αρχές του εποικοδομητικού διαλόγου.
- Ενθαρρύνθηκαν ώστε να έχουν ενεργό συμμετοχή και ενθουσιασμό κατά τη διάρκεια της δράσης
- Καλλιέργησαν την ερευνητική τους διάθεση αναζητώντας πληροφορίες για θέματα ιστορικά ή κοινωνικά (π.χ. ρατσισμός).

Σε συναισθηματικό και κοινωνικό-πολιτισμικό επίπεδο:

- Ευαισθητοποιήθηκαν σε θέματα που αφορούν κοινωνικά ζητήματα όπως ο ρατσισμός και η ξενοφοβία
- Προβληματίστηκαν και αναζήτησαν τρόπους επίλυσης κοινωνικών προβλημάτων
- Ανέπτυξαν το γνώρισμα της *νοητικής ταπεινότητας*
- Ένωσαν τη χαρά της συνεύρεσης και αλληλεπίδρασης με συγγραφείς
- Αλληλεπίδρασαν με τους συμμαθητές τους μέσα από την παρουσίαση του υλικού τους στο ιστολόγιο του σχολείου.

Σε επίπεδο ψηφιακού γραμματισμού:

- Ασκήθηκαν στην επεξεργασία κειμένου (Word) και σε παρουσιάσεις (Powerpoint) για την παρουσίαση των κειμένων τους
- Ασκήθηκαν στην ανάρτηση υλικού (κειμένων και φωτογραφιών) στο ιστολόγιο του σχολείου.

Συμπεράσματα

Μέσα από τη δημιουργία και λειτουργία της Λέσχης Ανάγνωσης προέκυψαν πολύτιμα συμπεράσματα. Οι μαθητές απόλαυσαν αισθητικά τα βιβλία που διάβασαν, αλλά και προβληματίστηκαν και ήρθαν σε διαφωνία ή συμφωνία με μέλη της Λέσχης Ανάγνωσης. Με αυτό τον τρόπο οι μαθητές συνειδητοποίησαν πως κάθε αναγνώστης προσλαμβάνει με διαφορετικό τρόπο το περιεχόμενο ενός βιβλίου ανάλογα με τις εμπειρίες, τις γνώσεις, τα βιώματά του. Επιπλέον, διαπίστωσαν πως σε ένα βιβλίο θίγονται ποικίλα κοινωνικά, ιστορικά κ.ά. ζητήματα που οδηγούν σε εποικοδομητική συζήτηση και ανατροφοδότηση στην ομάδα, ενώ μπορεί να αποτελέσουν και αφορμή για περαιτέρω αναζήτηση σε πηγές. Οι στόχοι επιτεύχθηκαν και μέσα από τις συναντήσεις με τους συγγραφείς οι μαθητές κατανόησαν περαιτέρω την έννοια και τη σημασία της αλληλεπίδρασης και της εργασίας σε ομάδα.

Αναφορές

Holub, Robert C. (2004[1984]). Θεωρία της πρόσληψης: μια κριτική εισαγωγή, μτφρ. Κωνσταντίνα Τσακοπούλου. Αθήνα: Μεταίχμιο.

Φρυδάκη, Ευαγγελία (2004). «Ευέλικτες χρήσεις της λογοτεχνικής θεωρίας: το παράδειγμα του συνδυασμού της πρόσληψης και της κοινωνιοκριτικής», στο Αποστολίδου, Βενετία και Ελένη Χοντολίδου (επιμ.), Λογοτεχνία και Εκπαίδευση. Αθήνα: τυπωθήτω-Γιώργος Δαρδανός, 167-175.

Messina, James (1999/2007). Overview of Critical Thinking. Tools for Improving Your Critical Thinking. www.coping.org/write/percept/critical.htm

Χατζηγεωργίου, Γιάννης (1998). Γνώθι το Curriculum. Γενικά και Ειδικά Θέματα Αναλυτικών Προγραμμάτων και Διδακτικής. Αθήνα: Ατραπός.

<http://www.ericdigests.org/1994/literature.htm>

Λιόντα-Μίγγα, Χριστίνα (2010). Η διδασκαλία του μυθιστορήματος εφηβείας με σκοπό τη διαμόρφωση 'κριτικών αναγνώστων'. Μεταπτυχιακή Εργασία Φιλοσοφική Σχολή Α.Π.Θ. Θεσσαλονίκη, 34-35

Johnson, Kjell (ed.) (2004). Student Writing Guide. University of Minnesota. 11-
<http://writing.umn.edu/docs/sws/swgpdf.pdf>

Starr-Reid, Kim (2009). Teaching Critical Reading. Teaching & Resource Center. Berkeley
http://gsi.berkeley.edu/conf_wkshop/teach-crit-reading.ppt

https://www.minedu.gov.gr/publications/docs2016/%CE%9F%CE%94%CE%97%CE%93%CE%99%CE%95%CE%A3_%CE%A6%CE%99%CE%9B%CE%9F%CE%9B%CE%9F%CE%93%CE%99%CE%9A%CE%91_%CE%93%CE%95%CE%9B.pdf

Βιβλιογραφία:

Anderson, Richard, κ.ά. (1994). Πώς να δημιουργήσουμε ένα έθνος από αναγνώστες, επιμ. Στέλλα Βοσνιάδου. Αθήνα: Gutenberg.

Eagleton, Terry (1989). Εισαγωγή στη θεωρία της λογοτεχνίας, μτφρ. Δημήτρης Τζιόβας. Αθήνα: Οδυσσεάς.

Eco, Umberto (19932). Τα όρια της ερμηνείας, μτφρ. Μαριάννα Κονδύλη. Αθήνα: Γνώση.

Hawthorn, Jeremy (1993). Ξεκλειδώνοντας το κείμενο: μία εισαγωγή στη θεωρία της λογοτεχνίας, μτφρ. Μαρία Αθανασοπούλου. Ηράκλειο: Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης.

Jauss, Robert Hans (1995). Η θεωρία της πρόσληψης: τρία μελετήματα, μτφρ. Μίλτος Πεχλιβάνος. Αθήνα: Εστία.

Fokkema, Douwe, και Ibsch, Elroutd (1997). Θεωρίες Λογοτεχνίας του Εικοστού Αιώνα: Δομισμός, Μαρξισμός, Αισθητική της Πρόσληψης, Σημειωτική, μτφρ. Γ. Παρίσης. Αθήνα: Πατάκης.

Poslaniek, Christian (1996). Να δώσουμε στα παιδιά την όρεξη για διάβασμα, μτφρ. Στέση Αθήνη. Αθήνα: Καστανιώτης.

Κάλφας, Αντώνης (1993). Ο μαθητής ως αναγνώστης: λογοτεχνική θεωρία και διδακτική πράξη. Θεσσαλονίκη: τα Τραμάκια.

Κοκόλης, Ξ.Α. (1987). «Για τη διδασκαλία της λογοτεχνίας στα σχολεία», *Δεκαπενθήμερος Πολίτης*.

Λεοντίνη, Μαίρη επιμ. (2000). Όψεις της ανάγνωσης. Αθήνα: Νήσος.

Πεσκειτζί, Μαρία Κ. (2003). Θεωρία Λογοτεχνίας και Νεοελληνική Λογοτεχνική Κριτική. Αθήνα: Σαββάλας.

Τζιόβας, Δημήτρης (2003). Μετά την Αισθητική: Θεωρητικές Δοκιμές και Ερμηνευτικές Αναγνώσεις της Νεοελληνικής Λογοτεχνίας. Αθήνα: Οδυσσέας.

Τσιώλης, Γιάννης (1996). Θεωρία της Λογοτεχνίας. Αθήνα: Καστανιώτης.

Φρυδάκη, Ευαγγελία (2003). Η Θεωρία της Λογοτεχνίας στην Πράξη της Διδασκαλίας. Αθήνα: Κριτική.